

MANIFEST

Pel canvi

DOCUMENTACIÓ
SOCIALISTA

PSC

(PSC-PSOE)

INTRODUCCIÓ

PEL CANVI

Les properes eleccions generals seran una bona ocasió per a que els ciutadans del nostre país recuperin llur protagonisme directe i rellancin llur voluntat de progrés i de solidaritat, dipositant la confiança en un nou equip de govern que garanteixi una voluntat de canvi.

La gran majoria dels ciutadans és conscient que llurs esperances de modernització i de transparència de les estructures de l'Estat, de la societat i de l'economia han estat repetidament frustrades per la política vacil·lant dels governs recents, que han estat incapaços d'abordar els problemes que el nostre país té plantejats. Aquesta actuació, plena d'indecisions i de manca de coherència, que ha impossibilitat el sanejament de les estructures polítiques, socials i econòmiques ha aguditzat, encara més, la necessitat de canvi que sent el país.

Aquesta necessitat de canvi ja ve de lluny, ja que la nostra societat segueix suportant una inacceptable desigualtat social, cultural i econòmica. El nostre ordenament constitucional plasmà, amb un encert total, un model de convivència social que ofereix el marc ideal per a modernitzar el país, marc que no ha estat aprofitat per la dreta política i social que ha detestat el poder durant les anteriors legislatures. Els socialistes hem sabut, durant tot aquest període de temps, conjugar el paper de l'oposició amb el de facilitar responsablement la governabilitat del país, dins d'un esperit pacificador i constructiu, en harmonia amb el sentir del poble.

Els ciutadans del nostre país hem de superar la

nefasta política actual, sortir de la crisi econòmica, desenvolupar plenament l'estructura democràtica de l'Estat i les llibertats garantides per la Constitució, racionalitzar, al mateix temps, l'ineficacç aparell de l'Administració Pública i lluitar contra l'atur i les desigualtats socials.

En quant a la crisi econòmica s'ha demostrat clarament que les mesures conservadores posades en pràctica no sols no han solucionat res, sinó que l'han agreujada. La xifra de més de dos milions d'aturats, a un ritme de mil diaris durant 1981 constitueix el balanç final d'aquesta política.

Respecte a la urgent necessitat de desenvolupar tots els aspectes de la Constitució, tant en allò que fa referència a l'estructuració definitiva de l'Estat de les Autonomies, projecte d'abast històric, que constitueix la millor garantia de l'Autonomia Catalana, com a tot el que es refereix a les llibertats i drets personals i socials, el resultat no pot ser més minso. Això ha permès que la nostra Administració Pública segueixi sent una trinxera de privilegis i de prebendes, en definitiva un aparell hostil als ciutadans als qui hauria, precisament de servir.

Les relacions industrials han estat poc fluïdes malgrat el sentit de responsabilitat dels sindicats, ja que els successius governs, amb llur miopia històrica, no han estat capaços d'entendre que els sindicats són peces essencials del mecanisme d'una societat industrialitzada.

S'ha considerat que la cultura podia ésser dirigida de forma burocràtica per qualsevol personatge i,

en conseqüència, els seus nivells segueixen sent totalment insuficients per a satisfer un poble imaginatiu i desitjós d'aprendre, com és el nostre. Els serveis socials, la sanitat, els estatges, l'educació, segueixen infradesenvolupats i són centres de malversació i de mala gestió. Tot això crea un clima de pessimisme i de desànim del qual n'hem de sortir amb decisió i amb realisme.

Malgrat la magnitud de la crisi econòmica internacional i reconeixent, responsablement, que la seva solució no pot ésser immediata, existeixen marges de maniobra gens despreciables per anar modernitzant els nostres aparells productius i per a generar, en quatre anys, un paquet important de nous llocs de treball que alleugerin la considerable lacra social de l'atur.

Crear ocupació, millorar la productivitat, modernitzar el país, racionalitzar les relacions industrials, suposa, en definitiva, situar el nostre país en el lloc que l'hi correspon dins el context internacional. En aquest projecte, Catalunya, pel seu potencial humà i econòmic ha de jugar un paper cabdal.

El programa socialista, un resum del qual us oferim a continuació, no es basa només en objectius de creixement econòmic merament quantitatiu sinó que el conjuga amb les mesures per a millorar la qualitat de vida dels ciutadans i per a assolir un major grau de llibertat i de justícia. Totes aquestes mesures s'han concebut per a començar a solucionar, amb responsabilitat, els problemes que té el país i que afecten la majoria dels seus ciutadans, des d'una perspectiva progressista i solidària.

La realització del nostre projecte exigeix, juntament a una ferma acció de govern, la col·laboració decisiva dels ciutadans i llur participació en l'esforç comú. Com en d'altres moments de la història, el poble de Catalunya s'ha de situar al davant d'aquest procés de transformació i esdevenir de nou un factor decisiu del canvi.

L'ocupació com a objectiu prioritari

PRIMER DE TOT, ATURAR L'ATUR

El principal repte del país està en superar la creixent xifra d'aturats que va omplint els nostres pobles i ciutats amb una inquietud que comença a ser compartida per tots els ciutadans.

Fins ara se'ns ha volgut donar l'explicació de que l'atur és una fatalitat contra la que no hi ha cap altra solució que la resignació. Els socialistes creiem que això és fals. L'atur té unes causes ben concretes que els «fatalistes» coneixen prou bé.

Però l'atur també té una possibilitat de solució. Díficil, no cal dir-ho, però possible.

Els socialistes, com a partit dels treballadors, no podem renunciar a cap esforç que pugui pal·liar l'atur de més de dos milions de ciutadans i que pugui garantir l'accés al treball d'aquells joves que cada any veuen com llur primera feina no acaba d'arribar.

Els socialistes hem acceptat el repte de l'atur i ens comprometem a crear 800.000 llocs nous de treballs en el termini de quatre anys.

Però també ens comprometem a assolir un ritme de creixement econòmic suficient que posi les empreses en la necessitat d'obrir llur demanda de treballadors.

La inversió pública actuarà com a motor de l'economia. Als Pressupostos de cada any hi preveurem un Fons d'Acció Conjuntural per a la creació de llocs de treball. Així mateix col·laborarem colze a colze amb la inversió privada per tal d'eliminar totes aquelles incerteses que avui afecten la política econòmica del país.

La lluita contra l'atur, pels socialistes, no només comprendrà un conjunt de mesures concretes per a la creació de llocs de treball, per a frenar l'increment del nombre d'aturats i per a fer que el

subsidi de desocupació atengui com cal totes les famílies afectades avui per l'atur, sinó que la creació de llocs de treball serà, de fet, l'objectiu prioritari de l'acció de Govern dels socialistes, per mitjà d'una política recolzada en la inversió, l'exportació i la qualitat de vida, modernitzant l'economia i corregint els actuals desequilibris.

És per això que el programa socialista tot sencer està orientat a situar el país en el camí que ens dugui a poder assegurar un lloc de treball per a tota la població activa.

Modernitzar la societat

ANEM A FER QUE EL PAÍS FUNCIONI

La modernitat, aplicada als països, no té el mateix sentit que li donem a la vida quotidiana. Un país modern vol dir, simplement, un país que funciona. És a dir un país que respon a les necessitats dels ciutadans amb l'eficàcia que esperem de l'Europa de l'any 2000.

Un país modern és un país on la democràcia no és únicament un sistema de govern sinó que ha esdevingut un valor implícit a la condició de ciutadà. Un país modern és un país on els serveis de l'Estat rutllen bé, on l'agricultura va envaint les terres improductives, on la investigació garanteix la independència tecnològica i científica, on els diferents pobles i les diferents llengües uneixen i no separen, on la cultura es respira pel carrer, on la qualitat de vida no és cap excepció, on el treball millora i l'atur minva.

Per fer un país modern no n'hi ha prou amb proposar-s'ho. Cal abandonar els hàbits adquirits al llarg de tants anys d'un campí-qui-pugui portat a les últimes conseqüències. Ens cal recuperar el sentit de la solidaritat, la responsabilitat en el treball i la imaginació necessària per anar trobant fórmules concretes a la nostra realitat.

Però a més a més ens cal un programa que faci possible aquest canvi cabdal de la nostra societat i del nostre país. El canvi que convertirà el país de l'oli de colza, el país de la corrupció, el país de l'arbitrarietat, en el país de la seguretat, de la honestedat i del rigor.

Ens cal posar-nos al dia. Anem a modernitzar el país.

L'Estat de les Autonomies

EL DRET A LA DIFERÈNCIA

La construcció i consolidació de l'Estat de les Autonomies és una de les tasques més complicades i al mateix temps més importants de la democràcia espanyola.

Es tracta, en el fons de substituir el govern centralista per un altre que garanteixi l'autogovern solidari de les diferents nacionalitats i regions d'Espanya.

Aquest projecte ha de contemplar dues tasques prioritàries pels propers quatre anys: cal completar i perfeccionar el procés ja iniciat i, al mateix temps, cal consolidar les conquestes ja assolides i fer funcionar eficaçment aquest nou Estat de les Autonomies vetllant pel ple respecte als Estatuts ja aprovats i l'aplicació rigorosa i estricta de tots i cada un d'ells.

Ara el que cal, és acabar d'aprovar els Estatuts d'autonomia que encara estan pendents i definir els trets bàsics de la Llei que crea el Fons de Compensació Interterritorial. Un cop arribats aquí tan sols mancarà la posta en marxa dels autogovern definitius de cada Comunitat Autònoma superant la provisionalitat que encara arrosseguen moltes d'aquestes comunitats.

El govern socialista impulsarà decidivament el procés de transferències a les Comunitats Autò-

nomes, arribant al límit màxim de les competències estatutàries, garantint la valoració homogènia i suficient i la realització de reformes necessàries a l'Administració Central.

El procés autonòmic, portat amb convicció i rigor, és una de les grans oportunitats per a reformar el conjunt de l'Administració de l'Estat. Els socialistes promourem una actitud decidida i coherent juntament amb campanyes d'informació als funcionaris que tendeixi a vèncer les reticències que puguin sorgir.

Un aspecte prioritari dintre d'aquest procés de revisió ha de ser el de l'òptim aprofitament dels recursos administratius per tal d'evitar un creixement inútil de la burocràcia amb el lògic augment de la despesa pública.

Aquesta reforma de la funció pública serà contemplada pel govern socialista a partir de les següents mesures:

- Desenvoluparem una campanya d'informació entre els funcionaris públics sobre el significat i repercussió del procés autonòmic i sobre els drets i deures en la nova situació.
- Incentivarem degudament el trasllat voluntari de funcionaris de l'Administració de l'Estat per a cobrir les vacants que existeixin a les Comunitats Autònomes.
- No dubtarem en l'aplicació estricta dels trasllats forçosos que siguin obligats sense perjudici de l'opció de jubilació o excedència.

La Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes estableix un sistema que garanteix la suficiència de les hisendes autònomes i fa possible que el procés de transferències es realitzi sense incrementar la despesa pública.

Es tracta, doncs, d'aplicar la normativa existent sobre tot pel que fa als següents punts:

- Els serveis transferits a les Comunitats Autònomes es valoraran d'acord a uns criteris objectius. Ens cal una metodologia homogènia que faci que la valoració dels costos sigui plenament transparent.
- Amb els mateixos principis de transparència

i d'igualtat s'aplicarà el percentatge de participació de les Comunitats Autònomes als ingressos de l'Estat.

- També es potenciaran les institucions de cooperació entre l'Estat i les Comunitats Autònomes, en particular el Consell de Política Fiscal i Financera.

La solidaritat entre les Comunitats Autònomes és un dels aspectes que millor defineixen el projecte autonòmic dels socialistes. Per a nosaltres, la solidaritat entre les nacions i regions d'Espanya és quelcom més que una paraula: és un projecte de lluita contra les desigualtats territorials amb l'objectiu d'aconseguir una més justa distribució de la riquesa, de la qualitat de la vida i de l'accés a la cultura.

Una política autonòmica com la que proposem, ha de tenir uns eixos prioritaris encaminats a la solidaritat. Aquesta solidaritat és indestruïble del reconeixement i potenciació de la personalitat específica de cada un dels pobles, que en el cas de Catalunya té una especial entitat per raons de llengua, de cultura i d'història indeclinables.

Creiem que les Comunitats Autònomes han de ser protagonistes de la nova política de l'Estat. De forma general els hi correspondrà a cadascuna les tasques de promoció econòmica a nivell de vegueries i comarques dintre del territori autònom.

Però creiem també que l'Estat de les Autonomies ha de vetllar especialment per la coordinació entre les diferents comunitats. La solidaritat i el diàleg són, fet i fet, les autèntiques eines d'aquest projecte que està a punt d'enterrar el tradicional centralisme uniformitzador de la política espanyola.

Aquest, i no cap altre, és l'objectiu dels socialistes.

Els municipis

LA DEMOCRÀCIA MÉS PROPERA

Els socialistes entenem la consecució i aprofundiment de l'autonomia local com una de les reivindicacions més llargament volgudes. Tan sols a través d'un procés efectiu d'ampliació de les competències de les corporacions locals, sobretot els ajuntaments, podrem fer realitat els nostres objectius de descentralització del poder, apropament als ciutadans i participació d'aquests ciutadans a les decisions que els afecten.

Hem de definir encara de forma clara i precisa les competències i l'autonomia de les Corporacions locals a partir dels principis establerts a la Constitució. Aquest nou marc legal que hem d'elaborar potenciarà al màxim l'autogovern local sense entrar mai en conflicte amb aquelles competències que corresponen a la Generalitat.

El control sobre les activitats locals correspondrà únicament als tribunals de justícia. Per la seva banda, el Tribunal de Comptes exercirà les funcions de control comptable que li són pròpies.

L'instrument principal per a fer aquest marc legal serà una nova Llei d'Administració Local, llei que seria desitjable que es mantingués pel damunt del debat entre els partits. Els socialistes impulsarem un acord institucional entre totes les forces polítiques a fi i a efecte de definir els grans principis que han d'inspirar el nou règim local.

Es crearan organitzacions administratives idònies per tal de superar les dificultats que avui presideixen la prestació de serveis dels ajuntaments. L'acció municipal mancomunada assegurarà uns nivells mínims de serveis locals per a tots els ciutadans.

Igualment caldrà preveure la creació de noves entitats locals que tinguin en compte la realitat comarcal i metropolitana així com la descentralització dels grans municipis urbans.

Els socialistes volem ampliar el paper dels ajunta-

ments en la prestació de serveis. Aquest objectiu sols és possible a partir d'un sistema de finançament adequat. En aquest sentit el nostre projecte contempla que, al finalitzar aquest procés, els serveis gestionats per les entitats locals representin no menys de la quarta part, en termes del cost, del conjunt de serveis prestats per totes les Administracions Públiques.

Aquesta finançació haurà d'aconseguir-se dins del marc de la nova Llei de Finançament de les Entitats Locals, revisant en profunditat els actuals impostos de caire local en el sentit de simplificar-los i coordinar-los amb el sistema d'impostos de l'Estat. S'incrementarà la participació dels ajuntaments en els tributs estatals i es racionalitzarà la distribució d'aquests fons, tenint en compte les necessitats i l'esforç fiscal de cada ajuntament.

La planificació concertada

EMPRESSES AMB FUTUR I SECTOR PÚBLIC EFICIENT

En qualsevol tasca col·lectiva les coses no funcionen si tothom va pel seu cantó. En el cas de l'economia d'un país l'equilibri sol ser tan inestable que les iniciatives més ben intencionades fracassen quan algun dels sectors ignora els altres i mira d'escombrar cap a casa.

Durant molts anys els ciutadans, les empreses, els treballadors, hem estat cridats a participar conjuntament en els sacrificis. Mai, però, no se'ns ha cridat a participar en els beneficis. Sovint, també, se'ns ha explicat un programa coherent en el que poguéssim participar-hi d'una altra manera que no fos la del simple i passiu sacrifici.

Els socialistes sabem que el temps de les adhesions incondicionals ha passat definitivament a la història. Ara és el moment de la participació, no pas per adhesions sinó per convenciments. Anem a sanejar l'economia del país. I ho anem

a fer mitjançant una planificació imaginativa i responsable i un rigorós examen del mercat.

Ens cal una planificació democràtica per a respondre als reptes econòmics i socials de la societat, atendre les necessitats col·lectives, equilibrar el desenvolupament dels pobles d'Espanya i estimular el creixement de la renda i la seva justa distribució.

Ens cal també un examen detallat i periòdic del mercat. La informació que el mercat ens dona és la base real per les decisions econòmiques que afecten l'empresa.

Només podrem sortir de la crisi mitjançant una clara repartició de les responsabilitats entre el sector empresarial i l'Estat, de tal manera que les accions de l'un i de l'altre no s'obstaculitzin sinó que es reforcin.

L'empresa privada es veurà afavorida amb una moderació dels costos de la Seguretat Social, perquè el Govern socialista duplicarà l'aportació actual de l'Estat a la Seguretat Social, de manera que es reduirà substancialment la cotització empresarial, facilitant així la creació de llocs de treball.

Aquesta política tindrà com a contrapartida un control rigorós sobre el poder adquisitiu dels treballadors. La banda salarial haurà d'estar d'acord amb la inflació prevista. Caldrà millorar les condicions de treball i distribuir l'excedent obtingut per millores de la productivitat.

Les prioritats socialistes per a la distribució d'aquest excedent són: invertir en l'expansió i creació de nous llocs de treball, reduir la jornada, substituint les hores alliberades per nous contractes, millorar les condicions de treball i fer participar els treballadors en els beneficis de l'empresa.

Igualment s'avançarà la jubilació generalitzada als 64 anys en una primera fase, arribant progressivament a la jubilació a l'edat de 60 anys. L'escolarització plena estarà garantida fins als setze anys. Es tendirà a que tothom treballi quaranta hores setmanals i gaudeixi de trenta dies de

vacances, en el camí de la setmana de trenta-cinc hores i una cinquena setmana de vacances.

Els socialistes crearem la figura del contracte de relleu, consistent en la jubilació voluntària de treballadors més grans de 60 anys i llur substitució per joves a l'espera de llur primera feina.

Amb càrrec als pressupostos de l'Estat, s'establirà un Fons per a la creació de llocs de treball temporers a les Corporacions Locals. Aquest Fons serà administrat per la Generalitat en col·laboració amb els ajuntaments, tenint present el grau d'atur existent a cada comarca.

S'aprofundirà en un programa de bonificacions fiscals a aquelles empreses generadores d'ocupació sempre que donin feina a un mínim de quatre i a un màxim de deu treballadors, la meitat dels quals estigui en atur.

Anem a fer una «economia concertada» en la que hi convisquin harmònicament un important sector del mercat amb una classe empresarial dinàmica i progressista, un sector públic eficient i uns sindicats forts. Aquests estaments, compromesos en la realització d'un Pla a mig termini, constitueixen la millor garantia per acabar amb les incerteses del passat.

Perquè ha arribat l'hora de començar a ser seriosos.

Agricultura, Ramaderia i Boscos

ELS PROBLEMES DEL CAMP TENEN SOLUCIÓ

Per a ningú no és cap secret que l'Agricultura i la Ramaderia han estat tradicionalment els sectors més desatesos de les polítiques dels darrers anys. La crisi energètica, el baix creixement econòmic, la incertesa davant l'ingrés al Mercat Comú així com les pèrdues provocades per la

sequera dels dos darrers anys han portat als sectors agraris i ramaders a una situació insostenible.

Fins ara se'ns ha volgut presentar els problemes del camp com a lluita permanent contra el clima. Però el cert és que durant molt temps hem hagut d'assistir a l'implacable abandó de les zones agrícoles i a la progressiva desertització del territori sense que els governs de la dreta hagin fet més que lamentar-se o, en el millor dels casos, practicar una mena de beneficència agrària que no ha satisfet a ningú.

Però aquest panorama no es correspon amb la realitat. El nostre país compta amb la terra i amb els homes per fer possible una reestructuració eficaç i realista de l'agricultura, la ramaderia i els boscos. De la capacitat de canvi del sector en depèn, en bona part, el futur de l'economia espanyola.

Els socialistes sabem que l'explotació familiar agrària és la base de la nostra agricultura. Per aquest motiu aquestes explotacions gaudiran d'una rigorosa prioritat en l'ajut públic. Igualment caldrà fomentar les cooperatives, de tal manera que arribin a ser competitives en el mercat.

Es crearan els «Consortis per a la millora de l'ús de la terra», que constituïran els instruments per acabar amb les situacions de quasi-monopoli, terres ermes, infrautilització de terres comunals, activitats de caire especulatiu no relacionades amb l'agricultura, etc., en el ben entès que les accions que es facin tindran com a beneficiaris les explotacions familiars, les cooperatives, els joves agricultors i els assalariats sense terres.

Per la seva banda la ramaderia serà fomentada amb l'expansió de conreus de farratge, la millora i recuperació de les pastures i un impuls a les races autòctones.

Pel que fa a la política forestal es procedirà a una sistemàtica revalorització de les masses forestals. La repoblació s'intensificarà encaminada a un doble objectiu d'augment de la producció i de lluita contra l'erosió. En aquest sentit es fomentaran les associacions de productors i es procedirà

a una imminent ordenació del mercat de la fusta amb participació dels productors i dels transformadors.

No cal dir que aquesta estratègia es veurà complementada per un increment de les mesures i els mitjans preventius i d'extinció dels incendis forestals.

Frenar l'envelliment de la població agrícola

SEGURETAT PER A LA PAGESIA

L'envelliment de la població agrícola és un fre al canvi i a l'aprofitament d'importantes extensions de terra que avui estan sense utilitzar.

Els socialistes propugnem un programa de jubilacions anticipades i un reagrupament d'explotacions marginals per tal de facilitar l'accés dels joves a la titularitat de les terres.

Però el camp no són només les terres, també són les persones que hi viuen. I la política agrària dels socialistes no pot deixar al treballador agrícola, ja sigui propietari o assalariat, en la condició de treballador de segona categoria a que han anat relegant-lo administracions anteriors.

Per aquest motiu cal establir uns preus de garantia que assegurin un nivell mínim d'ingressos a l'agricultor. De la mateixa manera es prestarà atenció sobre els preus i la qualitat dels mitjans de producció.

La seguretat del pagès ha de veure's complementada per una Assegurança agrària que impedeixi la ruïna generalitzada a causa del clima. Igualment proposarem la reorganització de la Seguretat Social Agrària de tal manera que el pagès gaudeixi d'un sistema de prestacions socials iguals al de la resta de treballadors del comerç o de la indústria.

La major rendibilitat del sector agrari serà un objectiu cabdal de la nostra acció de govern. En aquest sentit arbitrarem un nou sistema de crèdit per l'Agricultura més àgil i més democràtic, milloraran les estructures comercials, s'escurçarà la cadena d'intermediaris, es potenciarà el comerç en destí amb la col·laboració dels Ajuntaments, els minoristes, els consumidors i les associacions agràries.

Aquestes accions a curt termini no quedarien arrodonides si no contemplem la necessitat de la investigació i de l'experimentació com a eina fonamental per a reduir la nostra dependència de l'exterior en determinats productes.

De la mateixa manera l'extensió i la capacitat agrària ha de permetre la consolidació d'una pagesia moderna i professional en constant autoformació.

Política de pesca

LA PESCA NO POT SER UN JOC D'ATZAR

Per gran que sembli el mar, tots els mars són limitats. Els límits del mar no els fa la línia de la costa, també hi han línies invisibles que reserven aquelles aigües per a uns determinats països i que barren el pas als nostres pescadors.

La política pesquera dels darrers anys ha estat presidida per la més absoluta manca d'ordenació. Ha calgut el toc d'alarma que van significar l'ampliació de les aigües del Mercat Comú a dues-centes milles perquè l'opinió pública hagi començat a intuir que el peix no és un aliment etern.

Els socialistes considerem imprescindible una regulació concertada de les pesqueries i una reestructuració de la flota pesquera, dels conreus marins i del marisc per tal de sortir de l'actual situació d'incertesa. Cal escometre la repoblació

de les zones litorals, la lluita contra la contaminació de les aigües i la reserva d'espais per conreus marins.

Pel que fa a les aigües internacionals cal una ferma negociació política que asseguri i estabilitzi la presència dels nostres pescadors.

El canvi de la situació implica una reforma de les estructures comercials que acostin el peix al consumidor eliminant costos d'intermediaris, per la qual cosa es potenciarà el cooperativisme de comercialització en totes les formes que sigui possible. Igualment es fomentarà la indústria de precuinats del país.

La política social en el sector pesquer es basarà en una clarificació de la prestació laboral contractada, la democratització de les confraries de pescadors i la potenciació dels sindicats de pesca.

Caldrà estendre el subsidi d'atur a la totalitat del col·lectiu de pescadors i s'aprofundirà l'assistència social a llurs familiars i als tripulants que toquin ports estrangers.

Perquè es tracta de substituir l'atzar per la previsió.

Política industrial

ENS CAL REINDUSTRIALITZAR EL PAÍS

A començaments de la dècada dels setanta començava a fer-se evident l'arribada d'una profunda crisi econòmica que posaria serioses dificultats a la producció industrial del món occidental.

Alguns països van adaptar-se a la circumstància. D'altres en canvi, van mantenir durant un parell d'anys llur habitual triomfalisme i la crisi els va agafar frontalment.

Aquest és el cas d'Espanya, un país que en l'actualitat tot just comença a plantejar-se una necessària i ajornada reconversió industrial.

Els socialistes patrocinem una política industrial que integra la reestructuració i la reconversió de sectors juntament amb la creació de noves activitats. Cal que el nostre país escometi una reindustrialització basada en criteris de selectivitat i concentració dels ajuts, amb participació tant dels empresaris com dels treballadors.

Serà necessari augmentar el finançament a mig i llarg termini adreçat a les inversions industrials, a fi i efecte d'incrementar la competitivitat interna i externa de la nostra indústria. Igualment estimularem la descentralització territorial potenciant l'acció de la Generalitat en la promoció industrial.

El Sector Públic afavorirà la creació i desenvolupament de sectors de futur i ajudarà els sectors en crisi. En aquest sentit programarem les compres de l'Estat com instrument de reindustrialització en el mercat de béns d'equipament i noves tecnologies.

Finalment caldrà posar una especial atenció en aquells productes de tecnologia especialitzada i que vetllin per una correcció del disseny i de la imatge de marca.

Per tal d'assolir la independència energètica

DIVERSIFICAR LES FONTS D'ENERGIA

Tres grans directrius són les que presideixen el programa socialista en matèria d'energia.

En primer lloc hem de plantejar-nos l'estalvi del cost energètic i l'eficiència en el consum.

En segon lloc cal aturar la importància creixent de l'energia nuclear substituint-la per altres fonts d'energia més barates i, el que és més important, més segures.

En tercer lloc cal evitar el sobreequipament actual que afecta tant a l'estructura elèctrica com a les indústries refinadores del petroli.

Això significa ni més ni menys que un programa adreçat a reduir la inversió excessiva, desenvolupar al màxim els recursos del país, i investigar la implantació de noves energies. Tot això mantenint una política de preus realista i popular.

En aquest sentit els socialistes accelerarem la investigació a totes les zones productores de carbó. Tendrem a una adequada substitució del petroli per altres fonts d'energia. Expansionarem la xarxa de gasoductes i la connectarem amb la xarxa europea. De la mateixa manera intensificarem l'exploració dels recursos de gas que es trobin al nostre país.

Els socialistes ens comprometem a culminar l'aprofitament de tots els recursos hidroelèctrics que encara no han estat explotats. Igualment impulsarem definitiva i finalment el Pla d'Electrificació Rural.

La xarxa primària de transport d'energia elèctrica serà explotada per una empresa amb majoria de capital públic en règim de propietat.

Pel que fa a l'energia nuclear caldrà complementar-la amb altres fonts d'energia disponible. Per l'any 1990 la potència d'energia nuclear instal·lada no superarà els 7.500 megawatts. Aquesta limitació implicarà una aturada ordenada de l'actual procés nuclear. En qualsevol cas els criteris de seguretat seran una condició prèvia per l'entrada en funcionament de les centrals construïdes.

Els socialistes pensem desenvolupar la tecnologia pròpia en tot el sector, posant el màxim interès en aquelles energies netes i renovables, amb especial atenció a l'energia solar.

La independència energètica bé s'ho val.

Obres Públiques

LA BASE DE LA QUALITAT DE VIDA

Les Obres Públiques constitueixen un dels elements més importants en la modernització d'un país i en la lluita contra l'atur.

En el camp de les Obres Públiques caldrà escometre totes aquelles realitzacions que permetin una Ordenació del Territori més equilibrada i duradera. És per això que durant els propers anys els socialistes tractarem amb prioritat tres grans camps de realització: les carreteres, les aigües i els ports.

La política de carreteres dels socialistes anirà encaminada preferentment a la millora de la xarxa ja existent. S'acabaran les autopistes actualment en construcció o amb el traçat ja iniciat al temps que es construiran interconnexions entre les més properes. La resta de la xarxa viària serà objecte de millora i de conservació en tots aquells traçats que no hagin estat transferits a la Generalitat, la conservació dels quals sigui, per tant, de la seva competència.

La política hidràulica continuarà l'imprescindible procés de regulació de les aigües de superfície mitjançant la construcció d'embassaments. En el camp legislatiu s'elaborarà una nova Llei d'Aigües i es potenciaran plans d'estalvi d'aigua.

Pel que fa a la política portuària els socialistes integrarem els ports en el sistema general del transport i es fomentarà llur especialització.

**MILLOREM-LOS:
CAL REDUIR DISTÀNCIES**

El transport, com a sector intermedi que és, juga un paper molt important en la reactivació industrial i en l'equilibri del desenvolupament territorial.

Caldrà impulsar una política de clarificació del mercat del transport en la que es tinguin en compte la proporció entre les tarifes i costos, l'interès social, l'impacte ecològic, la seguretat i l'estalvi energètic.

La política fiscal tendirà a no crear privilegis entre les diferents modalitats del transport.

Per tal d'augmentar la seguretat els socialistes crearem una Junta General de Seguretat que tindrà la tasca de controlar, prevenir i investigar els accidents dels transports.

Pel que fa al transport de carretera caldrà anar cap una major transparència en el mercat. Les diverses empreses hauran de tendir a una progressiva equiparació per la qual cosa es prestarà un suport efectiu a les petites i les mitjanes empreses.

El transport per ferrocarril haurà de millorar de qualitat i servir als interessos socials que justifiquin les subvencions.

El descens del tonatge de la flota comercial espanyola exigirà una política encaminada a estabilitzar la situació i assentar les bases reals pel seu posterior creixement.

En el terreny laboral vetllarem per assolir la màxima homogeneïtat en les condicions de treball dels diferents mitjans de transport.

**EN DEPENEN UN MILIÓ DE
LLOCS DE TREBALL**

El «Sol d'Espanya» va ser durant molts anys l'únic atractiu turístic explotat a fons per l'Administració. L'oferta turística era prou barata com per què el flux de visitants anès augmentant.

El 1981, Espanya va rebre més de 40 milions de visitants, xifra que va equivaldre a un ingrès del 37 % de les nostres exportacions. En l'actualitat el turisme dona feina, directa o indirectament, a més d'un milió de treballadors.

Tot fa pensar que el turisme pot seguir creixent i arribar a ser encara més important del que és en l'actualitat.

És per això que avui ens cal desenvolupar el turisme en àrees més especialitzades que requereixin uns equipaments més complexos. De fet l'oferta tradicional de sol i platges està sent superada per altres països que ofereixen preus més baixos que els nostres fins el punt que podem esperar una certa minva de visitants en aquesta especialitat.

I és per això també, que cal desenvolupar línies turístiques amb un futur més clar. La política socialista en matèria de turisme anirà encaminada a evitar la destrucció del medi ambient i els valors urbanístics, paisatgístics i artístics. Propugnarem un replantejament del crèdit turístic adreçat fonamentalment a la millora, modernització i diversificació de l'oferta. Finalment caldrà intensificar la formació professional i la participació pública en l'activitat empresarial del sector.

Bancs i Caixes

QUE INVERTEIXIN I SIGUIN ÚTILS

Els socialistes som els primers interessats en que la banca recuperi el seu paper de gran inversor i promotor en el sector industrial i de serveis. Potenciarem, en aquest sentit, que aquestes inversions siguin realitzades mitjançant acords amb l'Estat i que estiguin vinculades a programes d'inversions públiques. Aquests acords amb la banca hauran d'estendre's també a aquells sectors en els que no hi ha inversió pública, com són, per exemple, les petites i mitjanes empreses.

Per la seva banda les Caixes d'Estalvi haurien de ser reformades i dotades d'una regulació legal més moderna que, tot i conservant la forma de fundació, introdueixi noves característiques, entre les que cal destacar el caràcter d'«utilitat pública» de totes les Caixes, el nomenament de la majoria de consellers a càrrec de les Corporacions Locals, llur actuació en un territori ben definit, la desaparició de la distinció entre caixa d'estalvis pública o privada, la finalitat no lucrativa i la integració de llurs obres socials en els projectes i les institucions públiques de llur àmbit territorial.

Igualment caldrà escometre la democratització, tecnificació i consolidació de les Caixes Rurals. Això serà possible mitjançant dues vies complementàries.

D'una banda la penetració de les organitzacions agràries democràtiques en els òrgans de gestió. D'altra banda, les modificacions normatives mitjançant una nova legislació aplicable a les cooperatives en general i a aquestes entitats, en particular.

Simultàniament s'establirà una major coordinació de llur actuació amb el crèdit oficial i un control estricte de llurs activitats.

El sector públic ha de ser eficient

QUE FEM AMB ELS DINERS DE TOTS?

La crisi que travessa el sector públic repercuteix directament sobre la confiança que el ciutadà ha de tenir respecte l'Estat. No pot ser que els ciutadans segueixin tenint el convenciment de que qualsevol empresa privada dóna més bon servei que les empreses públiques. Sabem que si l'Estat no tendeix a ser el model de l'eficiència difícilment tindrem l'autoritat moral per emprendre el canvi que necessita aquest nostre país.

Aquesta reforma del sector públic ha d'alliberar-lo de l'actual sotmetiment a interessos particulars o de grup i posar-lo al servei de tot el país.

És per això que pensem augmentar l'eficàcia del sector públic al temps que racionalitzem la gestió de la despesa i que s'estableixen els mecanismes de control propis d'una societat democràtica.

Canalitzarem la despesa cap a programes d'inversió pública que siguin directament productius, bo i limitant el creixement d'aquelles despeses corrents que no siguin assistencials. Potenciarem també l'estalvi públic.

Establirem una política unitària de personal i un sistema just de retribucions que incentivi la millora de la gestió. Tot això acompanyat d'un rigorós control de les transferències de capital i de les subvencions.

No es concediran subvencions a cap mena d'empreses i d'institucions públiques o privades sense que s'hagin definit prèviament els objectius que justifiquin llur concessió, les condicions d'utilització y les formes d'avaluació dels acords adoptats.

No podem oblidar el necessari sanejament de les actuals empreses públiques, sanejament que es fonamentarà en una major professionalització a tots els nivells. Els socialistes no permetrem la direcció simultània de més d'una empresa

a càrrec de la mateixa persona ni tampoc farem servir les empreses públiques com una mena de pagament de sobresous a qualsevol persona aliena a llur problemàtica.

Es tracta dels diners de tots. No ho oblidéssim.

Impostos: acabarem amb el frau i l'evasió fiscal

QUE PAGUI QUI HA DE PAGAR

La política tributària socialista té com a objectiu el convertir en realitat que cada ciutadà pagui els seus impostos d'acord amb llur capacitat econòmica.

Però, no sempre els sistemes de control dels impostos permeten una recaptació justa i solidària.

En aquest aspecte els socialistes creiem en uns criteris bàsics que són:

1) La generalització del pagament dels impostos és un fet fonamental per assolir un sistema tributari just, equitatiu i eficaç.

Per tal d'assolir aquesta justícia equitativa els socialistes lluitarem frontalment contra el frau i contra l'evasió fiscal i corregirem les discriminacions que existeixen entre els impostos i les fonts de renda.

Implantarem i desenvoluparem una normativa adient que reguli les infraccions i sancions tributàries.

Ens comprometem a culminar la reforma fiscal iniciada el 1977 en aquelles tres àrees que avui encara estan pendents, és a dir, la imposició patrimonial, els impostos sobre el consum i l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA), previ un acurat estudi respecte llur aplicació al sector agrari i a les petites i mitjanes empreses.

2) El segon criteri bàsic és el de la correcció d'aquells aspectes més negatius dels impostos directes, i de manera especial de l'Impost sobre la Renda. Això ho farem aplicant una major progresivitat de la tarifa suprimint els límits per dalt. Considerem del tot punt injustificable la peculiar situació en la que es troben les rendes i els patrimonis dels més rics.

A aquelles persones que viuen de llurs rendes de treball se'ls hi corregirà els efectes de la inflació amb l'objectiu de mantenir, com a mínim, la renda real tenint en compte el nivell dels augments salarials. En aquests sectors s'adoptarà una política d'ajut i foment de l'estalvi.

Amb regularitat s'anirà revisant el nivell mínim de l'obligació de declarar per tal d'ajustar-lo a la pèrdua produïda per la inflació.

Als pensionistes se'ls hi aplicarà una deducció especial de la quota i no es practicaran retencions a aquells pensionistes que, per la quantia de llurs ingressos, no estan obligats a presentar declaració.

També es millorarà el tractament fiscal de la família per tal d'evitar la discriminació que actualment pateix la dona casada que treballa.

3) El tercer criteri bàsic de política tributària consisteix en incentivar la inversió i l'esforç productiu.

Revisarem de forma rigorosa les despeses fiscals que consolidin situacions de privilegi i les orientarem en funció de la política d'inversió i de creació de llocs de treball definits en la planificació.

És per això, per acabar amb les injustícies, que ens cal reformar els impostos.

Un nou marc de relacions laborals

FER RESPECTAR ELS DRETS DELS TREBALLADORS DINTRE L'EMPRESA

El canvi que propugnem els socialistes afectarà tots els àmbits de la societat. Això vol dir que el canvi arribarà també a l'interior de les empreses, creant un nou marc de relacions laborals. Farem que els treballadors es sentin ciutadans també dintre l'empresa, que els drets individuals i col·lectius tinguin vigència real i siguin veritablement respectats en el lloc de treball. Fer valdre plenament els drets dels treballadors dintre l'empresa serà una de les aportacions importants del canvi socialista.

Per tal de fer realitat aquests objectius, enfortirem la representació dels treballadors a l'empresa, potenciant els drets d'informació i consulta de comitès d'empresa i seccions sindicals. Promourem també mecanismes per a la participació dels treballadors en la presa de decisions de l'empresa.

Caldrà estendre l'aplicació dels Convenis col·lectius a tots els assalariats, sense distingir la naturalesa de llurs contractes o el sector al qual pertanyen. L'aplicabilitat general, sense excepcions, de la negociació col·lectiva protegirà els sectors de treballadors més indefensos.

Els conflictes col·lectius es regularan de forma que es resolguin a base de la negociació voluntària entre les parts, fent que la intervenció de l'Administració en els conflictes col·lectius sigui excepcional. Una Llei de Vaga, en aquest sentit, servirà per a reduir legalment la intervenció de l'Administració, potenciant l'autonomia de les parts socials.

També propugnem una Llei de Llibertat Sindical, que serveixi per al reconeixement legal de les seccions sindicals d'empresa, i que deixi establertes unes garanties sòlides per a fer valdre les llibertats i els drets sindicals dels treballadors.

Aquells sectors que tenen unes relacions especials de treball (des d'esportistes i artistes fins a representants de comerç, des d'alts directius fins a dones de fer feines) hauran de veure regulada llur situació laboral, evitant tan discriminacions com privilegis respecte als altres treballadors.

També ens caldrà afrontar i resoldre el problema, encara pendent, del patrimoni sindical.

Però la funció de les organitzacions sindicals dels treballadors no acaba dintre les empreses ni en la negociació col·lectiva. També caldrà assegurar la presència sindical en aquelles institucions i organismes en els que s'adoptin decisions que afecten els treballadors.

El contracte indefinit seguirà sent el contracte de referència i el gran objectiu a assolir. Modificarem l'actual regulació del règim de suspensió i extinció de contracte de treball i s'establirà un estricte control sindical sobre la realització d'hores extraordinàries.

Seguretat Social

UN OBJECTIU DE SOLIDARITAT: LA LLUITA CONTRA LES DESIGUALTATS

Ningú no pot negar que la Seguretat Social, en la situació actual, és insuficient i està mal gestionada.

En comparació amb els països de la Comunitat Econòmica Europea gasta poc i malament els recursos de que disposa. Hi ha sectors socials que es troben desprotegits mentre que d'altres tenen més d'una prestació. Llur sistema de finançament repercuteix desfavorablement sobre les empreses, especialment sobre les petites i mitjanes, fins el punt que la Seguretat Social ha arribat a ser un factor de penalització de l'ocupació.

El programa socialista té com a objectius bàsics la millora de la gestió i de l'actual sistema de prestacions així com la progressiva extensió dels beneficis de la Seguretat Social a tots els ciutadans.

En aquesta línia es reformarà el règim especial d'autònoms, incloent-hi tots els treballadors per compte propi. Es crearà un règim únic per a tots els funcionaris.

Igualment s'estendrà de forma progressiva l'assistència sanitària i s'ampliaran els ajuts familiars a les pensions assistencials.

Els socialistes estem disposats a duplicar la participació de l'Estat en el finançament del sistema en els propers quatre anys a fi i efecte de reduir l'actual cotització empresarial en un 20%, amb els consegüents beneficis sobre la creació de llocs de treball.

Assegurarem el manteniment de la capacitat adquisitiva dels pensionistes mitjançant una llei sobre revalorització automàtica de les pensions en funció de l'evolució de preus i sous. També s'incrementaran de forma immediata les assignacions per fills i la cobertura dels invàlids permanents totals. Tot això eliminant definitivament les discriminacions per raons de sexe a la normativa sobre mort i familiars sobrevivents.

No cal dir que el programa socialista haurà de reformar l'actual sistema de protecció a l'atur. Un sistema que manté sense cobertura al 70 % dels aturats i que es ressent d'una gestió caòtica.

Creiem que el subsidi d'atur ha d'incloure diversos col·lectius que avui estan desprotegits.

Cal també estendre la durada de les prestacions bàsiques fins que quedi compresa entre els 6 i els 24 mesos. Aquestes prestacions han d'assegurar la percepció d'una quantia igual al salari mínim interprofessional.

Es crearà un nou nivell assistencial per aquells aturats amb càrregues familiars i aquells aturats que hagin exhaurit els períodes de la prestació i la renda dels quals no superi el salari mínim.

Finalment caldrà millorar la gestió de les prestacions de l'atur, bo i agilitzant els tràmits per a llur concessió. Al mateix temps es perfeccionarà la informació sobre el mercat de treball i el control dels fraus, millorant substancialment el funcionament de l'INEM i de les oficines d'ocupació.

Són simples qüestions de solidaritat i de ganes de fer les coses bé.

Educació

APRENDRE A CONVIURE

No pot ser que la quantitat i qualitat dels serveis educatius que rebin els ciutadans depenguin de llurs cabals econòmics, posició social o lloc de residència. Cal fer arribar un ensenyament digne a tots els nivells socials i els racons del nostre Estat i cal fer-ho creant el nombre de centres suficients perquè el principi de la gratuïtat sigui una realitat practicable.

Els socialistes farem que tots els nens de 4 i 5 anys tinguin un lloc d'educació preescolar, que l'escolarització als menors de 16 anys arribi al 100 % i que es satisfacin les necessitats més urgents d'escolarització dels nens de 2 i 3 anys. També farem créixer l'Educació Permanent, un Batxillerat Unificat i una Formació Professional integrada que permetin augmentar l'escolarització dels joves que tinguin entre 16 i 18 anys.

Cal, així mateix, anar a tallar d'arrel les causes del frustrant fracàs escolar i la manca d'oportunitats educatives i professionals associades directament als baixos nivells de renda i de cultura. És imprescindible una política clara de suport a la renovació pedagògica del professorat, fomentant el treball en equip, i una política de beques que compensi les desigualtats, sobretot als nivells no obligatoris de l'ensenyament. Així mateix es dedicarà una atenció preferent a l'educació especial.

Els centres docents han d'esdevenir comunitats escolars en la gestió dels quals han d'intervenir els Consells escolars i on el paper de les associacions de pares dels alumnes ha de ser potenciat.

Es fa imprescindible una dignificació de la professió docent que revaloritzi el treball dels educadors així com la reforma de l'Administració educativa per a fer-la més participativa, eficaç i transparent a part d'adequar-la als canvis originats pels processos autonòmics i assegurant una més gran participació dels Ajuntaments. Els centres no estatals que siguin subvencionats amb fons públics hauran de complir rigorosament el què diu el text constitucional, garantint el dret dels pares, professors i alumnes a participar en el seu control i gestió.

En conjunt, els socialistes creiem que cal una reforma fonamental de l'ordenació i funcionament del sistema educatiu que permeti la creació d'escoles bressol per als menors de sis anys amb criteris renovadors, que faciliti la millora dels actuals ensenyaments mitjans, que posi fi a la marginació de l'educació especial i que ataqüi a fons l'estancament de la investigació educativa.

Totes aquestes mesures requereixen derogar tot un seguit de lleis —com l'Estatut de Centres Docents— i fer-ne un bon grapat de noves, com la Llei de Finançament, que obrin les portes a aquests nous aires educatius que els socialistes volem aportar.

La Universitat

PER UNA UNIVERSITAT MILLOR

Una altra de les lleis que els socialistes venim demanant des de fa molt temps i la dreta no ha sabut elaborar és la Llei d'Autonomia Universitària que haurà d'atorgar a les universitats la capacitat per administrar llurs béns, confeccionar llurs estatuts i plans d'estudi i seleccionar llur personal docent o no.

L'oferta universitària és una oferta que cal estendre al màxim tenint cura de fer una política avançada de beques que doni facilitats a les classes socials més desvalgudes. Totes les mesures previstes pels socialistes en aquest terreny van adreçades a acabar amb una realitat que fa de la universitat l'esglaó classista final del procés educatiu.

S'ha de reformar el professorat, professionalitzant-lo, estructurant una veritable carrera docent, normalitzant la situació dels professors interins i contractats, introduint formes racionals de selecció i promoció, potenciant la dedicació exclusiva i millorant les retribucions. S'haurà de modificar el tercer cicle i posar la investigació al nivell que ara no té, dotant-la de medis suficients i fomentant les oportunitats d'accedir-hi.

Les necessitats socials d'avui necessiten i reclamen una universitat diferent.

Cultura

CULTURA S'ESCRIU AMB C DE CANVI

La cultura és una de les coses que més han de canviar. Però ha de canviar no perquè l'Estat o qualsevol èlite que en sigui propietari vulgui fer-ho, sinó perquè el conjunt de la societat —l'únic veritable propietari— així ho desitja.

Els socialistes volem difondre la cultura arreu de l'Estat i assegurar-ne el fruïment indiscriminat per tothom, a través de quatre reptes:

— La promoció d'una major participació social que elimini les desigualtats ara existents.—
La culminació del procés autonòmic en matèria cultural, assegurant la normalització i potenciació de les diverses llengües i cultures.—
L'ampliació i protecció de la llibertat d'ex-

L'estimulació de la producció nacional.

El Ministeri de Cultura en mans socialistes augmentarà el seu pressupost i vetllarà per la realització de tot un seguit de lleis marc que permetin als Parlaments autònoms desenvolupar llurs pròpies lleis. També caldrà vetllar perquè, sense tancar-nos al món exterior, siguem capaços de generar suficients productes culturals que no ens facin caure en la dependència més barroera dels productes culturals nordamericans. Perill aquest sobretot manifestat a RTVE.

La política cultural respecte RTVE reforçarà el seu tarannà impulsor de les diverses formes d'expressió cultural, com el teatre, la música, el llibre i especialment el cinema, elevarà els nivells tècnics, culturals i estètics dels seus programes i defensarà i enfortirà el seu caràcter públic atenent prioritàriament el seu procés de territorialització.

Per garantir l'accés igualitari a la producció cultural cal donar un cop de mà a tots els terrenys en què aquesta es produeix, rescatant-la de la crisi en què es troba.

En el sector cinematogràfic s'imposa el foment de la creació, facilitant i racionalitzant l'accés als crèdits necessaris, l'acompliment rigorós dels controls de guixeta, el reforçament de la presència espanyola al mercat estranger i l'estímul que RTVE pugui donar-li.

En el teatre, s'aproparà el conjunt de l'activitat a zones geogràfiques on pràcticament no n'hi ha, obrint nous locals o recuperant els que ara es dediquen a altres destins, establint Companyies estables i ajudant econòmicament l'activitat teatral pensada sense ànim de lucre.

La protecció del patrimoni arquitectònic i de les obres dels nostres artistes és una obligació ineludible, com també ho és el foment de la música i la lectura, col·locant aquestes dues formes culturals en uns índexs que ens treguin de l'actual vergonya pel que fa a l'ínfim nombre de lectors o de ciutadans que hagin pogut accedir a una completa formació musical.

Finalment, cal afegir que els socialistes creiem que allò de l'esport per a tots és una urgència

física i psíquica de la nostra societat a títol individual i comunitari que cal convertir en norma habitual. L'Educació Física es generalitzarà als plans d'ensenyament alhora que els principis democràtics hauran de xopar les Federacions i Clubs Esportius, el funcionament dels quals gaudirà de l'ajut dels recursos públics.

CASES PER A TOTS I BARATES NO VOL DIR DOLENTES

Estem acostumats a diferenciar entre la vida a ciutat i a pagès i els barris benestants dels més pobres. Les conseqüències que aquesta divisió genera tots les coneixem. Però no tots en volen combatre els seus efectes negatius. Els socialistes sí, i tenim la política adient per a fer-ho.

La planificació territorial és un element inseparable d'aquesta política com també ho és l'assegurar, en cada àrea, la dotació dels equipaments necessaris, i desenvolupar al màxim la construcció d'estatges econòmics.

És innegable que en aquest terreny hi tenen un gran protagonisme les Comunitats Autònomes i les Corporacions locals. Llur veu ha de ser decisiva a l'hora de resoldre els greus dèficits que ara patim. Només el control municipal de la política de les lleis d'estatge emanades del Govern central i, en el nostre cas, del Parlament de Catalunya ha de permetre acabar amb qualsevol voluntat de ressuscitar tarannàs tant desgraciats com els que han malmès tants indrets de la nostra terra.

Seran els municipis els encarregats d'oferir estatges de lloguer a preus baixos i paral·lelament caldrà establir uns tipus d'interès més reduïts i uns terminis més llargs així com crèdits directes als compradors.

L'objectiu immediat és obtenir un ritme anual de construcció de 245.000 nous estatges, 145.000 de protecció oficial i una rehabilitació d'estatges que equivalgui a crear-ne 100.000 de nous, amb la voluntat d'equilibrar la producció en anys posteriors a l'entorn de les 400.000 unitats.

L'HOME POT ESTAR MALALT, LA SOCIETAT NO

Allò de més val prevenir que curar mai ha estat entre els principis dels governants dretans que han governat aquest país. I si ho han utilitzat algun cop només ha estat amb motiu de campanyes sobre temes molt puntuals. Però la gran prevenció que hem de tenir tots és a construir un tipus de societat que no porti dins seu el germen de la malaltia. Per això, un dels eixos cabdals de la política de salut dels socialistes s'articularà entorn la promoció i la prevenció individual i col·lectiva.

D'altres elements que cal modificar de l'actual dinàmica d'atenció hospitalària és la massificació de les consultes i el poc temps d'atenció en aquestes consultes. La relació metge-malalt ha de canviar a tots els nivells i en totes les àrees de l'acció mèdica. Al mateix temps, s'ha d'insistir —per desautoritzar els qui en dubten— que els socialistes som fermes partidaris, en perfecte concordància amb el què ja s'ha dit, de la llibertat d'elecció del propi metge. D'allò que estem en contra és de que uns ho puguin fer i d'altres no.

Ens oposarem, com ja ho hem fet sempre, a qualsevol cosa que s'assembli a aquestes polítiques de medicaments que tan han desprestigiats la confiança que el consumidor hi podia tenir. S'ha de racionalitzar força llur oferta, sense menysprear —ans al contrari— una investigació que considerem d'extraordinària importància en aquest àmbit.

Tres lleis són bàsiques per dur a terme la reforma sanitària, i són: la de Sanitat, la de Medicaments i la de la Sanitat Alimentària. A Espanya no pot tornar a repetir-se mai més un assumpte tant trist i desesperançador com el de l'oli de colza.

D'altra banda, voldríem que els metges que no han entrat encara en la dinàmica d'acceptar les incompatibilitats més flagrants s'adonessin que

llur situació és una actitud ben contrària als interessos de la societat en el seu conjunt. Els socialistes exigirem el rigorós compliment dels horaris i incompatibilitats però alhora complementarem aquesta política amb l'adequament just de les remuneracions.

Que ningú pensi tampoc que la particular preocupació per la prevenció sanitària vulgui dir que oblidem les necessitats d'investigació que el camp de la medicina exigeix. Hem de col·locar el nostre país en el primer rengle de l'assistència sanitària de tot tipus. Volem que cada vegada hi hagi menys gent que s'hagi d'operar de qualsevol cosa i que s'hagués pogut estalviar aquesta operació amb una societat estructurada de tal forma que hagué fet inviable el progrés de la seva malaltia. Però volem també que cada vegada hi hagi menys gent que havent-se d'operar ho hagi de fer més enllà de les nostres fronteres.

Serveis Socials

RESOLDRE PROBLEMES, NO FER PATERNALISME

Ja fa temps que el serveis socials són usats com un factor demagògic. Els grans dictadors i d'altres que no ho són es complauen en fer veure que es preocupen d'aquesta qüestió perquè inauguren un centre determinat o perquè un dia aprofiten per a dir-ne alguna cosa al mig d'un discurs. La nostra concepció dels serveis socials és ben distinta, és integradora, globalitzant.

Les principals línies d'actuació a què des d'ara ens comprometem són:

- Creació d'un sistema públic de Serveis Socials, alternatiu a la Beneficència Pública i a l'Assistència Social, i que en reculli llurs recursos i reformi llurs centres.
- Garantir legislativament el dret de tots els ciutadans a gaudir d'aquests serveis socials.

- Programes específics pel desenvolupament del benestar social a tots els nivells: promoció i animació comunitària, benestar de la família i dels nens que no en tenen, de la tercera edat i dels minusvàlids físics, psíquics i sensorials, prevenció i reinserció dels toxicòmans, dels marginats i dels delinqüents, promoció de les minories ètniques i socials i programes d'emergència social.

La dona

AQUELLA IGUALTAT QUE NO ARRIBA

Tothom s'omple la boca dient que l'home i la dona són iguals, però en la pràctica són poques les accions concretes que es fan perquè així sigui. Els socialistes aportem un conjunt de mesures que han de posar els fonaments a aquesta nova societat per a que no discrimini per raons de sexe.

D'entrada, no volem que s'estableixin distàncies entre nens i nenes per raons relacionades amb l'educació física, el joc o el lleure. Vigilarem els llibres de text perquè no caiguin com continuen fent-ho, en l'exposició d'imatges discriminadores i implantarem un programa especial de formació d'adults que atengui les necessitats específiques de les dones.

No hi ha cap dubte que les dones de fer feines han de tenir els mateixos drets que la resta dels treballadors. Com tampoc n'hi ha d'haver en què les treballadores a domicili han de tenir dret a l'atenció mèdica, seguretat i higiene en el treball i la negociació del salari mitjançant un conveni.

A la fi, seria del tot injust no reconèixer el bon treball dels Centres de Planificació Familiar que han anat apareixent els darrers anys. Caldrà insistir en aquesta línia, de la mateixa manera que caldrà facilitar la maternitat desitjada a la dona treballadora, posant-li al seu servei tot allò que

necessiti perquè el fet de tenir un fill no li comporti conflictes laborals ni desavantatges de cap mena.

Els joves

EL FUTUR S'ESTA FENT ARA

L'ocupació dels joves, la transformació del sistema educatiu i l'aprofitament del lleure amb motius culturals i esportius són les tres grans sortides que els socialistes veiem pels nostres joves. Uns joves que conformen la franja social més afectada per l'atur.

Els nostres joves volem que s'acostumin a viure en la creativitat, la participació, la coeducació i l'anti-belicisme. Volem fomentar llur educació permanent i que cada cop hi hagi més nois que continuïn llurs estudis superiors. Volem popularitzar l'esport, la cultura i el turisme juvenil d'intercanvi. Volem que els nostres joves s'habituin a actuar amb personalitat pròpia però en un marc de llibertat i espontaneïtat i no des de l'aflicció de la marginació i de l'atur.

El servei militar ha de deixar de ser, per a la gran majoria dels joves, un període temut. S'hauria de complir, sempre que les necessitats de la Defensa no fossin un obstacle insalvable, en la regió lliurement decidida pels soldats, al mateix temps que cal millorar llurs condicions de vida a les casernes, remunerar-los millor, i reduir paulatinament la durada del Servei. L'ampliació del nombre de voluntaris és una primera mesura que pot obrir camí a les anteriors.

Contra la delinqüència, i a part d'anar canviant la societat que n'és la primera responsable, proposem, pel què fa a la seva vessant juvenil, posar l'accent en la prevenció i fer les reformes del Codi Penal i del sistema penitenciari que entrebanquen les solucions desitjades. Pel que fa a la drogadicció caldrà entendre-la més com a un

problema de salut pública, com a una malaltia, que com a un delicte.

Tercera Edat

ELS VELLs HO SÓN SEMPRE, NO NOMÉS QUAN HI HAN ELECCIONS

Molts vells tenen la sensació que els governants només se'n recorden d'ells quan s'apropen les eleccions. Aleshores és el moment idoni per pujar-els-hi les pensions i demanar-els-hi el vot.

Els socialistes no entrem en aquest joc, i proposem unes mesures molt puntuals per a què l'atenció i la preocupació pels vells no sigui una flor de tant en tant que mai no fa estiu. Aquestes mesures són:

- Garantir l'atenció sanitària pública mitjançant la creació de serveis de Geriatria i Gerontologia i la posta en marxa de la Cartilla Sanitària de la Tercera Edat per als majors de 65 anys.
- Aconseguir el manteniment del poder adquisitiu de les pensions.
- Reconvertir les institucions públiques caduques, i construir noves residències per a vells que siguin autosuficients i que requereixin una atenció especialitzada.
- Ajuda domiciliària que millori les prestacions actuals i ofereixi una atenció integral.
- Implicar als serveis públics en la recerca de propostes de dinamització cultural.

Totes aquestes mesures estan pensades en la perspectiva de trobar pels homes i dones de la tercera edat un paper digne dins la nostra societat, en el ben entès que l'atenció als vells ha d'ésser un servei públic obligat però que aquests homes i dones han de trobar a més a més en la nostra societat multitud de raons per a seguir participant-hi a qualsevol nivell.

Medi ambient

RESPIRAR NOUS AIRES

Ens és imprescindible respirar nous aires. I no solament això. Ens cal respirar aires menys viats, ens cal evitar els sorolls eixordadors i molestos que ens envolten. Ens cal el poder veure al nostre entorn com creixen els arbres i com corren els rius, i no, com es moren les plantes o es contaminen les nostres aigües.

Aquí, com en la salut, el primer pas a donar és el preventiu. Massa enllà hem anat com perquè ara sigui fàcil començar aquest camí. Però es poden fer coses i els socialistes les farem, començant per una nova Llei Bàsica del Medi Ambient.

L'ús de tecnologies netes ens farà veure més dies com el cel n'és de blau i els vessaments dels residus sòlids o líquids en els nostres rius seran rigorosament controlats. Els ajuntaments socialistes ja se n'han fet un fart d'omplir expedients denunciant empreses contaminants que no s'avenien a respectar els drets dels ciutadans. En aquest sentit, l'oposició ferma és l'única alternativa viable des d'una òptica socialista als vessaments nuclears fets front de Galícia.

Però també la natura exigeix una protecció seriosa. La reconstrucció dels ecosistemes és un tema cabdal que no pot quedar arraconat. Les distintes espècies terrestres i marines en període d'extinció tenen un bon aliat en els socialistes, així com també els habitants de certes àrees de muntanya molt malparades per l'especulació.

Defensa del consumidor

MAI MÉS UNA COLZA

El què va passar —i les seqüeles que va deixar—

amb la colza adulterada ha de ser un episodi que no es repeteixi mai més a casa nostra. Necessitem una Llei de Defensa del Consumidor i l'Usuari, que reconegui els cinc drets que arreu del món són reconeguts. Aquests cinc drets són:

- Dret a la Protecció de la Salut i de la Seguretat Física.
- Dret a la Informació i a l'Educació.
- Dret a la Representació i a la consulta.
- Dret a la Protecció dels Interessos econòmics.
- Dret a la reparació dels danys soferts.

D'ara endavant, hem de saber què menjem, què és el què comprem, què diu el contracte del pis que lloguem... Ens hem d'acostumar a ser exigents. Una societat sana es construeix des de tots els àmbits del comportament humà.

La salut de tots està no només en mans dels metges sinó dels arquitectes, dels urbanistes, dels pagesos, dels distribuïdors de productes alimentaris, etc. A tots ells els hem de reclamar que llur benefici econòmic és important però també la salut dels consumidors i dels usuaris dels productes que ells ofereixen.

Com a darrera instància tindrem el Defensor del Poble. Però abans que ell, millor que ell, és comptar amb una societat on el consumidor sigui respectat, on la seriositat en el treball, el benefici econòmic i la qualitat dels productes no estiguin mai més barallats.

Una societat més lliure

IGUAL LLIBERTAT PER A TOTHOM

La protecció dels drets fonamentals dels ciutadans en condicions igualitàries constitueix, no

sols un límit de l'actuació estatal, sino abans que tot el mateix fonament de l'Estat, la condició de justícia, la qual dota de legitimitat suficient l'exercici del poder legislatiu, de l'executiu i del judicial i, en definitiva, la mateixa existència de l'organització política.

Els socialistes estimem que la simple protecció de les llibertats individuals (llibertat d'expressió, de reunió, etc...) resulta imprescindible, però no suficient. Per això, els tres eixos essencials entorn els quals volta el nostre programa en matèria de llibertats públiques són: les llibertats que garanteixen l'autonomia dels ciutadans, els drets econòmics, socials i culturals que persegueixen l'assoliment de la igualtat i, els drets de participació que aprofondeixen la democràcia.

L'actuació necessària per a desenvolupar els tres eixos esmentats es basarà en els següents apartats:

- Es procedirà al ple desenvolupament dels drets i de les llibertats fonamentals recollides a la Constitució, eliminant tota discriminació entre els ciutadans.
- Reglamentació de l'objecció de consciència i de llibertat religiosa, facilitant l'Estat llur exercici a tothom mitjançant l'establiment d'un règim jurídic bàsic.
- Es reglamentarà el dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge. Els límits de la llibertat d'expressió es trobaran únicament en el Codi Penal i el seu control s'encomanarà als jutges. Es regularà la clàusula de consciència i el secret professional del periodista agilitzant, també, el dret de rèplica.
- Juntament amb el dret de petició serà desenvolupada la iniciativa legislativa popular, establint el Jurat i fent electius els Jutges de Pau que constitueixen els mitjans específics de participació en l'Administració de Justícia.
- Es regularà el «habeas corpus» de forma que es garanteixi la protecció judicial davant les detencions ilegals i evitant mals tractes o tortures als detinguts, als quals se'ls hi garantirà l'assistència lletrada.
- Es proposa i compromet dels socialistes que es procedeixi a la immediata elecció del Defensor del Poble.

- Reformar, també, el Codi de Justícia Militar, reduint l'àmbit de la seva jurisdicció a l'enjudiciament dels delictes, comesos per militars en servei actiu i que a més lesionin béns o interessos de naturalesa específicament militar.
- Els principis essencials del nostre Projecte de Codi Penal seran, entre d'altres, els següents: Fixació de l'edat penal als divuit anys; derogació de la Llei de Perillositat Social; regulació de la interrupció de l'embaràs en situacions com: el perill per a la vida de la dona, el perill de neixament amb greus patologies físiques o psíquiques i les violacions, assegurant el respecte a la lliure consciència de cada ciutadà.
- Protegir el medi ambient, l'ordre urbanístic i el patrimoni cultural i artístic i reprimir l'adulteració dels aliments i d'altres delictes socio-econòmics.

L'actual Administració de Justícia és un servei caòtic, car i desvinculat de la consciència de la nostra societat. Reforma doncs, aquesta Administració és avui una qüestió d'Estat que els socialistes considerem urgent la seva solució.

- Atorgar prioritat al Projecte de Llei Orgànica del Poder Judicial. Fer gratuïta la justícia mitjançant la supressió de les tarifes judicials.
- Delimitar noves demarcacions judicials, agilitzant les normes processals i augmentant el nombre de jutges, fiscals, pèrits i auxiliars, per a fer més ràpida i eficaç la justícia.

Seguretat ciutadana

UN CLIMA D'ORDRE, DE TOLERÀNCIA I DE PAU

Per als socialistes la llibertat i la seguretat ciutadana són conceptes complementaris. Per a que tots els homes i dones del país puguin exercir lliurement llurs drets i tinguin garantida llur seguretat personal i la de llurs béns, farem néixer un

clima general d'ordre, de tolerància i de pau. Per assolir aquest clima ciutadà en el que no hi hagi delinqüència ni violència política (sigui colpista o terrorista) caldrà crear un context polític, social i econòmic que el faci possible, però també hi haurà de contribuir decisivament una administració policial eficaç al servei d'aquests objectius.

Actualment, la infrautilització de les forces de policia, la dispersió de llurs mitjans, llur desorganització, expliquen l'escàs rendiment que s'obté en relació amb el cost del nostre aparell policial, que arriba a ser el més gran d'Europa (tenim un policia per cada 240 habitants), i obliguen a les persones dels cossos policials a multiplicar llurs esforços.

Per això, el canvi socialista comportarà una reforma de l'administració policial:

- S'avançarà cap a una especialització de les diferents policies, establint un comandament funcional i una adient coordinació.
- Els policies de país s'ocuparan essencialment de la investigació del delictes, del crim organitzat i del terrorisme. Serà feina dels policies d'uniforme la prevenció del delictes, la presència al carrer, els aldarulls i les calamitats.
- S'enfortirà la dependència de la Guàrdia Civil del Ministeri de l'Interior, estudiant una reforma d'aquest cos en funció de la realitat social.
- S'atendrà com cal la selecció i formació del personal policial, dotant-lo d'una capacitat adequada i d'un esperit constitucional.
- La Policia Municipal haurà de redefinir les seves funcions, passant a ser una policia de presència, preferentment preventiva, i ocupant-se, a més a més, de les seves funcions actuals, de la petita delinqüència.
- Caldrà potenciar, també, la policia autònoma i la seva coordinació, en el marc de la Junta de Seguretat, amb la policia de l'Estat, les policies municipals i la Guàrdia Civil.

La reforma de les institucions penitenciàries serà una tasca que contribuirà de forma important al clima de seguretat ciutadana que propugnem els socialistes. Les presons, alhora que han de ser segures, han de deixar de constituir escoles de

delinqüència, cosa que estarem en camí d'aconseguir en canviar les condicions de l'interior de les presons, evitant l'acumulació de presos preventius i planificant la construcció de centres penitenciaris que serveixin per a descongestionar els que ara existeixen.

Política exterior

PER LA PAU, EL DESARMAMENT I LA DISTENSIÓ

El Govern socialista durà a terme una política exterior que reforci el paper d'Espanya en el context internacional, defensant el principi del dret com a factor organitzador de la convivència internacional, potenciant la influència de les Nacions Unides, i contribuint a la recerca de la pau, el desarmament i la distensió.

En aquest sentit, els socialistes creiem en la necessitat d'eliminar de l'espai europeu tots els missils de mitjà abastament i donar suport a la reanudació de les negociacions per a la reducció d'armaments entre les grans potències.

La política exterior socialista cercarà per a Espanya una projecció europea basada en una opció essencialment política, però de fort contingut econòmic. Aquesta opció implica que Espanya aposti per una Europa unida, forta i solidària, i en conseqüència que participi activament en la Comunitat Econòmica Europea i en el Consell d'Europa.

Defensarem la cooperació activa per un ordre internacional just que situï les relacions entre països en un pla d'igualtat real, impeding les situacions d'explotació d'unes zones del món per les altres.

La nostra política internacional també tindrà en compte la defensa dels drets humans, individuals

i col·lectius, sent solidaris amb els pobles que viuen sota les dictadures.

Espanya haurà de tenir també una política mediterrània, en la qual Catalunya ha de tenir un paper important, harmonitzant els interessos dels països situats a amb dues voreres del Mediterrani.

Amb els Estats Units caldrà enmarcar les relacions bilaterals en el món occidental en el seu conjunt, i tenir present la vessant militar, basada en el tracte bilateral existent, i la cooperació científica, tècnica i cultural.

Respecte a l'Aliança Atlàntica, el socialistes reafirmem que estem en contra de la política de blocs militars que divideix el món en zones d'influència

perpètua, perquè volem un món lliure i en pau, on la cooperació i el diàleg Nord-Sud substitueixin la tensió Est-Oest.

En aquest sentit, el Govern socialista congelarà les negociacions per a l'integració d'Espanya en l'organització militar de l'Aliança Atlàntica, i mantindrà el compromís socialista de convocar un referèndum per a que sigui el poble espanyol el que decideixi sobre la nostra pertinença a l'OTAN.

El Govern socialista mantindrà la reivindicació de la sobirania espanyola sobre Gibraltar, definirà un projecte de cooperació amb Guinea Equatorial i potenciarà i clarificarà les relacions amb els països veïns, França, Portugal i el Magreb.

INTRODUCCIÓ: Pel canvi	3	BANCS I CAIXES: Que inverteixin i siguin útils	16
L'OCUPACIÓ COM A OBJECTIU PRIORITARI: Primer de tot, aturar l'atur	5	EL SECTOR PÚBLIC HA D'ÉSSER EFICIENT: Què fem amb els diners de tots?	16
MODERNITZAR LA SOCIETAT: Anem a fer que el país funcioni	5	IMPOSTOS: ACABAREM AMB EL FRAU I L'EVASIÓ FISCAL: Que pagui qui ha de pagar	17
L'ESTAT DE LES AUTONOMIES: El dret a la diferència	6	UN NOU MARC DE RELACIONS LABORALES: Fer respectar els drets dels treballadors dintre l'empresa	18
ELS MUNICIPIS: La democràcia més propera	7	SEGURETAT SOCIAL: Un objectiu de solidaritat: La lluita contra les desigualtats	18
LA PLANIFICACIÓ CONCERTADA: Empreses amb futur i sector públic eficient	8	EDUCACIÓ: Aprendre a conviure	19
AGRICULTURA, RAMADERIA I BOSCOS: Els problemes del camp tenen solució	9	LA UNIVERSITAT: Per una Universitat millor	20
FRENAR L'ENVELLIMENT DE LA POBLACIÓ AGRÍCOLA: Seguretat per a la pagesia	10	CULTURA: Cultura s'escriu amb C de canvi	20
POLÍTICA DE PESCA: La pesca no pot ser un joc d'atzar	10	URBANISME I ESTATGE: Cases per a tots i barates no vol dir dolentes	22
POLÍTICA INDUSTRIAL: Ens cal reindustrialitzar el país	11	LA SALUT: L'home pot estar malalt, la societat no	22
PER TAL D'ASSOLIR LA INDEPENDÈNCIA ENERGÈTICA: Diversificar les fonts d'energia	11	SERVEIS SOCIALS: Resoldre problemes, no fer paternalisme	23
OBRES PÚBLIQUES: La base de la qualitat de vida	12	LA DONA: Aquella igualtat que no arriba	23
TRANSPORTS: Millorem-los: Cal reduir distàncies	13	ELS JOVES: El futur s'està fent ara	24
POTENCIAR L'OFERTA TURÍSTICA: En depenen un milió de llocs de treball	13	TERCERA EDAT: Els vells ho són sempre, no només quan hi han eleccions	24
ASSEGURANT LA DEFENSA DELS PETITS BOTIGUERS: Farem que el comerç sigui pròsper	14	MEDI AMBIENT: Respirar nous aires	25
LA POLÍTICA CIENTÍFICA I TECNOLÒGICA: Comencem, finalment a investigar	14	DEFENSA DEL CONSUMIDOR: Mai més una colza	25
EL SECTOR PRIVAT: Fer competitives les empreses	15	UNA SOCIETAT MÉS LLIURE: Igual llibertat per a tothom	25
		SEGURETAT CIUTADANA: Un clima d'ordre, de tolerància i de pau	26
		POLÍTICA EXTERIOR: Per la pau, el desarmament i la distensió	27

DOCUMENTACIÓ
SOCIALISTA